

УДК 35:316.613

О. Суший

ДО МЕТОДОЛОГІЧНИХ ЗАСАД СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ПАРАДИГМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: ВІД КАУЗАЛЬНОСТІ ДО КОНТЕКСТУАЛЬНОСТІ

Розглянуто теоретико-методологічні засади соціокультурної методології, визначено її потенціал як матриці аналізу державно-політичних процесів. Загальні тенденції розвитку сучасної соціогуманітаристики осмислено як рух від каузального до контекстуального пізнання, від вузької дисциплінарності до міждисциплінарності. Наведену програму дослідження проблематики державного управління ґрунтовано на розумінні психосоціокультурного механізму як системотвірного чинника нових соціальних реалій.

Ключові слова: державне управління, контекстуальність, міждисциплінарність, соціокультурний аналіз.

Досить швидка та складна соціально-історична динаміка сьогодення, необхідність досягнути та встигнути відповісти на виклики та ризики, зумовлені разом із ускладненням глоболокальних тенденцій, збільшенням невизначеностей, появою непередбачених чинників нелінійності самоорганізаційного розвитку соціуму, диверсифікацією соціального простору та часу, значно розширили масштаби сучасного соціогуманітарного пізнання, вимагаючи якісного оновлення його теоретико-методологічних позицій. Осмислення цих процесів поступово змінило й саму організацію дослідницької діяльності, яка на сучасному етапі вже не вкладається у суворі академічні рамки виключно галузевих, дисциплінарних досліджень та рухається у напрямку інклюзивності (взаємопроникнення) підходів та міждисциплінарних зусиль. За умов становлення нових форм суспільного устрою та міждержавних відносин набувають актуальності нові міждисциплінарні дослідження, в яких на засадах сучасного філософсько-методологічного знання та концептуалізації історичного досвіду управління можуть бути знайдені адекватні змінам соціальної реальності ефективні управлінські методи, підходи, технології, що гарантуватимуть результативність управлінських рішень.

Сучасні тенденції розвитку соціогуманітарного знання значною мірою зумовлені магістральним – “культурним” – поворотом, який відбувся у другій половині ХХ ст. та сприяв загальній тенденції гуманітаризації та аксіологізації знання. Осмислення соціокультурності як особливого феномена та виміру багатоманітності соціально-історичного досвіду, започатковане П. Сорокіним, стало одним із центральних у західному науковому дискурсі (Дж. Александер, Г. Алмонд, П. Гірц, П. Бурд’є, Р. Інглхарт, Л. Харрісон, Г. Хофстід та інші). Концептуалізацію соціокультурного підходу у соціально-філософських, соціологічних та політичних дослідженнях здійснено російськими (О. Ахієзер, М. Деметрадзе, Т. Дрідзе, Л. Іонін, М. Каган, С. Кірдіна, М. Лапін, М. Магун, Ю. Резник, М. Розов, В. Ядов та ін.) та українськими (В. Андрущенко, Е. Афонін, Л. Бевзенко, Л. Губерський, В. Лозовой, Л. Малес, М. Михальченко, Л. Нагорна, Ю. Павленко, П. Петровський, С. Римаренко, Л. Сокурянська, В. Співак, Н. Черниш та інші) науковцями. Численні наукові дослідження переконливо свідчать, що розкриття

соціокультурного контексту, осягнення сутнісних засад та зв'язків між різноманітними процесами навколишнього світу містять значний інтегрувальний потенціал.

Методологічні пошуки та теоретичні узагальнення, націлені на вирішення проблем у сфері соціального, економічного, політико-правового та культурного життя суспільства, уважливлюють питання розробки загальної теорії та методології осмислення цих процесів у галузі державного управління. Вважаємо, що контекстуальне осмислення та впровадження соціокультурної методологічної матриці в аналіз державного управління дасть змогу виявити та пояснити глибинні засади (а разом і недоліки) діючої системи державного управління та запропонувати шляхи її поступового вдосконалення.

Мета статті – визначити засади соціокультурної парадигми як методологічної матриці дослідження державного управління. Для цього необхідно: по-перше, окреслити загальні тенденції розвитку сучасного соціогуманітарного знання; по-друге, встановити методологічні засади соціокультурного виміру соціальної дійсності; по-третє, визначити інструментарій, який може бути запозичений у низці сучасних політичних, соціологічних, культурологічних, глибинно-психологічних теорій та складатиме апарат соціокультурного аналізу проблематики державного управління.

Як відомо, “старіння” одних теорій, які поступово втрачають свою актуальність, визначає появу нових наукових парадигм, адекватних змінам соціальної реальності, у боротьбі підходів формуються фундаментальні школи, навколо яких концентрується наукове співтовариство та розвиваються дослідницькі програми. У сучасній епістемології закріпилося визначення класичного, некласичного та постнекласичного етапів розвитку методології наукового пізнання, яким відповідає споглядальний, проєктивно-конструктивний та діалоговий тип осмислення навколишнього світу. Класичний період ґрунтувався на механістичному уявленні картини світу, поширенні ідей прогресу та раціональності, вірі у всемогутність науки й розуму; для некласичного періоду властивими були усвідомлення нерозривності суб'єкта пізнання та навколишньої дійсності, поступова девальвація наукоцентризму та раціонального цілепокладання; для наступного постнекласичного етапу засадовими стали принципи контекстуальності, людинорозмірності, антропності, інтерсуб'єктивності, діалогічності та рефлексивності. Ці принципи, наголошує український соціолог Л. Бевзенко, висувають особливі вимоги як до суб'єкта дослідження, так і до всього дослідницького процесу [1].

Сучасна соціогуманітаристика, відгукуючись на ускладнення та диференціацію наукового знання, розвивається у напрямку формування нових наддисциплінарних площ та ієрархічних мереж, динамічної взаємодії теоретико-методологічних підходів (Р. Емерсон, Дж. Коулмен, М. Кастельс, Р. Коллінз та інші), де, за словами російського соціолога С. Кравченка, майже відсутня головуюча теорія – методологічний центр, який задає тип та напрямок розвитку світового соціогуманітарного знання. Зокрема, відзначає соціолог, загальнопоширеними стають тенденції інтернаціоналізації, “глобалізованості” соціогуманітарних досліджень; з'являються нові наукові школи (центри) з власним теоретико-методологічним інструментарієм; піднесення локальної тематики відкриває принципово нові площі для досліджень та створення оригінальних теорій; переосмислюється та наповнюється новим сучасним змістом класичний науковий спадок (К. Маркса, Е. Дюркгейма, М. Вебера, П. Сорокіна, Т. Парсонса та інших); оновлюється методологія, розширюються межі теоретико-методологічного інструментарію та термінологічного конституювання; затверджується теоретичний плюралізм та співіснування відмінних метапарадигм; виникає затребуваність якісно

нового мислення та нових контекстів дослідницької уяви, здатних не лише інтерпретувати соціуми різної динамічної складності в різних просторово-часових вимірах, але й зазирнути у майбутнє цивілізації [2].

Сплетіння майже всіх сфер дійсності (природи, соціокультурних систем, духовно-психічних феноменів) та пошук нового погляду на нескінченне різноманіття історичного досвіду посилили у сучасному академічному дискурсі вимогу поєднання принципів цілісності з урахуванням різноманітності та багатоманіття. Ось приклад інтегрованої системи, як її описує американський соціолог Р. Коллінз: “Мікро ситуація... проникає крізь індивідуальне, і її наслідки поширюються назовні через соціальні мережі до макро- й ще більшого масштабу... Жодна локальна ситуація не є поодинокую; ситуації оточують одна одну у часі та просторі. Макрорівень суспільства має бути усвідомлений не як шар, розташований вертикально над мікро- (немовби він знаходився в іншому місці), а як розгортання спіралі мікроситуацій. Мікроситуації вбудовані в макропаттерни, які є саме тими способами, що зв’язують ситуації між собою, причинність – або діяльність (*agency*) – прослизає ззовні всередину так само, як і зсередини назовні. Те, що відбувається тут і зараз, залежить від того, що сталося там і тоді. Ми можемо розуміти макроструктури, не рефікуючи (не опредметнюючи) їх, як немовби вони були самі по собі існуючими об’єктами, але розглядаючи макро- як динаміку мереж, об’єднання ланцюжків локальних стикань” [3].

Безперечно, подібна “гра масштабів” уже не вписується у логіку жорсткої тотальності соціального ладу із каузальною (детермінованою) впорядкованістю явищ та процесів, тож постає питання – як описати багатовимірну, позбавлену домінуючого вектора динаміку соціальної практики, як охопити суперечливу проблематику національно-державних спільнот та ідентичностей і взаємодію локальних контекстів та глобального середовища. Це питання не лише знаходиться у площині академічного теоретизування, але зумовлене також професійними соціально-політичними практиками та технологіями, які ґрунтуються на науковому знанні.

Відхід від безумовної каузальності та визнання нелінійності розвитку, сфокусованість на площині розуміння та інтерпретації відкрили перспективу побудови нової методологічної парадигми, що розгортається навколо поняття “контекст” (“контекстуальність”). Вихідне значення поняття “контекст” (від лат. *com, con* – “з”, *textum* – “тканина”, “в’язь”, звідси *contextus* – тісний зв’язок, поєднання) передбачає його визначення як певної структурно-сислової цілісності, яка зв’язує та пояснює смисли та значення компонентів, що її утворюють, – обставин та чинників, явищ та процесів у межах обраної для вивчення частини дійсності, розглядуваної під певним кутом зору. Контекстуальність як феномен, зауважує російська дослідниця О. Лісіцина, постає як реалізована можливість та набуття світом “прихованого” – виявленості, здійсненності у світі “явного”. З цих позицій виявлення буття прихованого у бутті явленого і є контекст [4].

Застосування контекстуальної методології як виміру осмислення всієї багатоманітності смислотвірних контекстів соціальної та культурної дійсності зумовило сталу тенденцію переходу до міждисциплінарності. Зі зміною класичних наукових парадигм, розвиткові яких була притаманна вузька дисциплінарність, сучасна суспільна наука виходить на міждисциплінарний науковий простір [5]. Своєю чергою, наскрізний рух у напрямку методологічної інтеграції мікро- та мікроаналізу, побудови метатеорії, розширюючи рамки міждисциплінарності, загострив проблему виникнення

методологічного хаосу та какофонії смислів, які можуть поставати на межі різних за типом галузевих досліджень.

На думку методологів, адаптації до міждисциплінарної стратегії повинно сприяти, по-перше, те, що, незважаючи на відмінність у спеціальних предметних царинах, різні галузі наукового знання розвиваються у загальному теоретико-методологічному та концептуальному ареалі й мають спільний напрямок розвитку. Своєю чергою, це стає передумовою як для плідної внутрішньодисциплінарної співпраці, так і для подальшої реінтеграції на нових епістемологічних засадах. По-друге, оскільки соціогуманітаристика як система знань існує на міждисциплінарному стику багатьох наук, остільки їй притаманні методологічний релятивізм і мультипарадигмальні підходи. По-третє, власне поняття міждисциплінарності, відгукуючись на зміну епістемологічних орієнтирів, також змінює своє змістовне наповнення. Поступ міждисциплінарності умовно описують як транзит: від “інтердисциплінарності” – через “полі/мультидисциплінарність” – до “трансдисциплінарності” [6].

Інтенсивні пошуки синтетичної дослідницької моделі та варіативного міждисциплінарного теоретичного конструювання, як уже зазначалося, були зумовлені так званім “культурним поворотом” у соціогуманітаристиці. Чергове обертя в рамках соціокультурного підходу, перехід від каузального (причинно-наслідкового) пояснення до контекстуального спрямували сучасні суспільні науки на осмислення духовних процесів та формування нової стратегії компаративістики. Її програма пов’язана не з деконтекстуалізацією схожих явищ у межах універсалістської або еволюційної (європоцентристської по своїй суті) парадигми, а з подоланням європоцентризму, з наголошенням, одночасно з аналогіями, контрастів та відмінностей, з послідовним урахуванням різноманітності локальних контекстів та культурних традицій [7, 8].

На сучасному етапі аксіоматичним є ствердження російсько-американським соціологом П. Сорокіним необхідності розглядати суспільство та культуру як ціле, що, власне, і відобразилось у понятті “соціокультурне”. Визначаючи загальну логіку дослідження соціокультурних процесів, соціолог виходив з того, що у будь-якій соціокультурній системі всі головні її елементи з різним рівнем інтенсивності є взаємозалежними. Засадовою є трикомпонентна структура соціокультурних явищ, алгоритм якої узагальнено у формулі: “Особистість, суспільство та культура як нерозривна тріада”. Структура соціокультурної взаємодії, пояснює П. Сорокін, має три аспекти, які нерозривно зв’язані між собою, а саме: особистість як суб’єкт взаємодії; суспільство як сукупність взаємодіючих індивідів із його соціокультурними відносинами та процесами; культура як сукупність значень, цінностей та норм, якими володіють взаємодіючі особи, та сукупність носіїв, які об’єктивують, соціалізують та розкривають ці значення. Жодний із визначених компонентів цієї нерозривної тріади (особистість, суспільство і культура) не може існувати поза двома іншими [9].

В академічному дискурсі зламу ХХ – ХХІ ст. соціокультурність стає своєрідною метафорою міждисциплінарності [10], розкриваючи властивості інституційних матриць, унікальні культурні коди, менталітет народів, особливості комунікативних практик та механізмів соціальної регуляції. Міцний інтегруючий потенціал соціокультурного аналізу, досить безпрецедентна та тривала привабливість для наукової спільноти, водночас – відкритість для пошуків, постановки та вирішення сучасних проблемних питань, дають підстави говорити про соціокультурну парадигму. Її ознаки цілком відповідають ознакам існування парадигми у розумінні Т. Куна, який увів у науковий обіг це поняття, а саме:

по-перше, наявність оригінальної концепції, яка є універсальним інструментом опису та пояснення досліджуваних явищ; по-друге, наявність класиків, праці яких є зразком розробки концепції та її застосування у дослідженні конкретних явищ; по-третє, наявність наукової спільноти, яка застосовує концепцію та ґрунтується на працях класиків при формулюванні та вирішенні нових дослідницьких проблем [11].

На нашу думку, предметна специфіка соціокультурної методології, яка вирізняє її серед інших підходів, дає змогу розкрити контекстуальність генези державно-управлінської діяльності та феноменів соціально-політичної дійсності – інституцій та комунікативних практик, ініційованих суб'єктами політико-владних відносин, з одного боку, та культурно-символічних (ціннісних) і психосоціальних (глибинних) аспектів формування масової та індивідуальної свідомості – з іншого. За сучасних умов культура, соціокультурний компонент набуває засадового значення для управління.

У центрі розроблюваної нами методологічної матриці дослідження державного управління в рамках соціокультурної парадигми знаходиться категорія (ідея) психосоціокультурного механізму державного управління як системотвірного чинника нових соціальних реалій. Уявлення щодо психосоціокультурного механізму (або механізмів) розвитку державного управління орієнтоване на досягнення глибинного підґрунтя, сутнісних засад та зв'язків між різноманітними процесами соціальної дійсності. Викладемо стисло її програму.

Засадовими для соціокультурної методології є ключові категорії (поняття) – “культура” та “соціальність”, які поєднує те, що їх інтерпретують антропологічно. Як зазначав відомий російський філософ М. Каган, усе людське, що є в людині, постає у вигляді культури, і вона виявляється настільки ж різноманітно-багатою та суперечливо-доповнювальною, як сама людина – творець культури та її головне творіння [12]. Культура в усій своїй багатоманітності граней, сутностей, властивостей та форм існування реалізує буття власне як людське, соціальне, відповідно соціальний світ постає як світ культури, ґрунтований на смисло-організованій діяльності людини. Зміни соціального порядку породжують нову психологію, мораль, людські взаємини, нові форми культурного буття, стилю та способу життя.

Соціальне буття існує як органічна структурна цілісність, підґрунтя якої утворює його культурна або інституційна структура. Їх безперечна взаємозалежність відзначена, наприклад, у Т. Парсонса як необхідна умова існування суспільства загалом, у К. Полані – як залежність трансформації соціальних інституцій від пройденого історичного шляху, зумовлює можливість взаємодії соціокультурного та інституційного підходів. На думку російського соціолога С. Кірдіної, така взаємодія цілком закономірна, оскільки обидва підходи перебувають в “одному методологічному шереху” та є взаємодоповняльними: інституційний підхід виявляє стійкі мікро- та макроструктури соціальних взаємодій – від соціальних практик до базових інституцій, а соціокультурний підхід дає змогу аналізувати історичний соціокультурний контекст, у якому “існують” ці структури, особливості їх прояву та реалізації у різних соціокультурних програмах, ціннісних домінантах та соціальному досвіді особистості [13].

Соціокультурні умови впливають на розвиток ідентичності людини, а у більш широкому плані – формують ментальність. Ментальність – як “своєрідний набір способів і змістів мислення та сприйняття, які є типовими для відповідного суспільного загалу в певний період його історії” [14] – інтегрує два роди смисло-складаючих та смисло-твірних феноменів – усвідомлене з певної культури та підсвідомо засвоєне. Перший рід містить

соціокультурні феномени – символи, знаки, дискурси, які несуть культурні загальнозначущі смисли та існують у соціальній динаміці незалежно від бажань індивіда. Другий рід феноменів утворюють психічні, а точніше – психосоціальні, феномени когнітивної динаміки: індивідуально значущі образи (включаючи архетипи), переживання й думки, які неявно пов'язані із загальнозначущими смислами, вираженими у символіці [15].

У пізнанні, усвідомленні та переживанні глибинних життєвих смислів кожна людина створює власну систему ціннісних орієнтирів, за допомогою яких встановлює зв'язки із зовнішнім соціальним і природним середовищем. Цінності – символічне вираження людини у світі, й саме рефлексія, мислення та активна робота свідомості роблять цінність цінністю у справжньому розумінні слова. Заведено вважати, що поведінка людей у суспільстві визначена їхньою орієнтацією на певні цінності, тому увага дослідників здебільшого спрямована на вивчення культури як символічної, ціннісної та нормативної системи, яка регулює діяльність людей. Проте практики повсякдення здебільшого переконують у тому, що цінності потрібно розглядати не як автономні ідеальні утворення, які когось на щось можуть мобілізувати, тим більше породжувати владу, інституції тощо, а як специфічні символи – медіатори у складних ритуальних відносинах індивідів і груп.

Культурний механізм соціальної регуляції та ціннісні орієнтації людей потенційно реалізуються у публічній сфері та комунікативних практиках. У політичних і соціальних науках склалася традиція оперування поняттям політичної публічної сфери, формальні ознаки якої проявляють себе так: сутність публічної сфери розкривається у властивих їй “відкритості” та доступності (Г. Арндт), а її зміст – як процес комунікації (Ю. Габермас). Багатоманітність тлумачень публічної політики пов'язують із цими засадовими традиціями. Але, як відомо, у конкретних механізмах формування та реалізації реальної політики (*real politic*), крім публічних інституцій та процесів, присутній складник непублічного – неформальних практик; останні інколи можуть ставати впливовішими, ніж формальні. Тож розуміння публічної сфери має враховувати існуючі неформальні аспекти, їхній прояв на різних рівнях владної ієрархії, їхню роль при прийнятті рішень та оцінці результатів діяльності.

Визначальними у взаємозалежному світі стають колективні зусилля, спрямовані на налагодження культурного діалогу та активне використання ресурсу культури на зовнішньополітичній арені. Значний масив даних міжнародних моніторингових проєктів (наприклад, European Social Survey (ESS), World та European Value Survey) дають ґрунтовний матеріал для порівняння національних структур цінностей та їх динаміки. Метадискурс феномена публічного простору та комунікативних практик передбачає їх інтерпретацію у широкому соціокультурному контексті, насамперед у світлі проголошуваних загроз міжцивілізаційних розколів.

Контекстуальне осмислення та впровадження соціокультурної методологічної матриці в аналізі державного управління дає нам змогу розглянути систему державного управління у кількох ракурсах та змушує замислитись над питанням факторних залежностей. Перше – це функціонування інституційних практик державного управління в соціокультурному контексті у звуженому розумінні останнього поняття, коли державне управління та соціокультурний контекст існують та взаємодіють як нібито самостійні відокремлені сутності. Тут належить виявити впливи “малого” соціокультурного контексту (засоби масової інформації, громадська думка, публічні виступи громадян). Друге – функціонування інституційних практик державного управління в

соціокультурному контексті у розширеному розумінні останнього поняття. Тут державне управління постає як інституція керівна, яка цей соціокультурний контекст унормовує, задає йому “правила гри”, взагалі багато в чому контролює. Нарешті, третє – треба виходити з того, що державне управління, як і будь-яка соціальна інституція, певною мірою є всередині себе і для себе самого певним соціокультурним контекстом (середовищем), яке спрямовує певні соціокультурні впливи на самого себе, а не тільки назовні. За такого розгляду державне управління з його практиками постає як самоорганізована інституція, тобто певною мірою внутрішньо замкнута.

Висновки

Соціокультурне уособлює світ, створений творчою* цілеспрямованою діяльністю людини: як деякий виражений у формі код, який постає у ролі чинника організації соціального та культурного простору (смыслу); як історично утворені життєво-практичні інструменти організації соціуму; суть комплекси особливого типу або їхні функції (знання), які визначають особливості культури епох, етносів, цивілізацій. Їх утворюють засади світоглядних структур, вони містять стійкі історично стабільні (або кон’юнктурні, утворені у певний період часу) уявлення про навколишній світ, про саму людину, про цінності буття та способи його організації. Передаються від генерації до генерації завдяки механізму символізації та традиції. Сфера універсалій формується залежно від цілепокладаючої діяльності та визначається як спільними, так і приватними цілями, що виникають у процесі суспільно-історичного розвитку. Відповідність інтерпретації тієї чи тієї традиції встановлюється в ході символічної інтеракції та міжкультурної комунікації.

У загальнометодологічному плані соціокультурний підхід знаходиться, так би мовити, на перетині культурно-антропологічного (символічного, знакового), соціологічного (соціально-матеріального, інституційного) та психосоціального (глибинного) вимірів соціальної дійсності, пов’язуючи науки, які вивчають людину, суспільство та культуру. Отже, осмислення нерозривності соціального та культурного, матеріального та ідеального, внутрішнього та зовнішнього, глибинного у державно-політичному просторі піднімає більш тонкі пласти та якісно інші взаємозалежності когнітивного й ціннісного та спонукає до нового бачення проблематики державного управління.

При розробці концептуальних теоретичних та практичних конструкцій у галузі державного управління засадовим стає міждисциплінарний синтез, що узагальнює управлінську практику у різних сферах та різноманітня досвіду минулого, осмисленого у проекції майбутнього, належного стану суспільства. Відповідно у подальшому дослідженні резонуючих контекстів практики державного управління цілком слушним вважаємо застосування методологічного інструментарію на ґрунті соціокультурного, інституційного, аксіологічного, комунікативного та архетипного підходів.

Література

1. Бевзенко Л. Д. Социокультурное измерение постнеклассической рефлексивности / Л. Д. Бевзенко // Totallogy. Постнеклассичні дослідження [Електронний ресурс]. — 2010. — Вип. 23. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/totallogy/2010_23/bevz.ht.
2. Кравченко С. А. Социология в движении к взаимодействию теоретико-методологических подходов / С. А. Кравченко // Социс [Электронный ресурс]. — 2011. —

* Творчість – унікальна функція людини, яка веде до всіх форм самовираження (А. Маслоу).

№ 1. — С. 11—18. — Режим доступа : <http://www.isras.ru/files/File/Socis/2011-1/Kravchenko.pdf>.

3. Коллинз Р. Социология философий. Глобальная теория интеллектуального изменения [Текст] / Р. Коллинз. — Новосибирск : Сибирский хронограф, 2002. — С. 67.

4. Лисицына Е. А. Контекстуальность как внутренняя форма японской культуры [Текст] : автореф. дис. ...канд. филос. наук : 24.00.01 / Е. А. Лисицына. — Томск : [б. и.], 2002. — 18 с.

5. Еволюція етосу юриста в Україні (історичний та соціальнопсихологічний нарис) [Текст] / В. О. Лозовой, В. О. Рум'янцев, Л. В. Анучина [та ін.] ; за ред. В. О. Лозового та В. О. Рум'янцева. — Х. : Право, 2011. — 264 с.

6. Репина Л. П. Новые исследовательские стратегии в российской и мировой историографии [Текст] : препринт WP6/2008/06 / Л. П. Репина. — М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2008. — С. 4.

7. Там же. — С. 20.

8. Келли Д. Р. Основания для сравнения / Д. Р. Келли // Альманах интеллектуальной истории “Диалог со временем” [Электронный ресурс]. — 2001. — Вып. 7. — С. 89—105. — Режим доступа : <http://abuss.narod.ru/Biblio/kelly.htm>.

9. Сорокин П. А. Человек. Цивилизация. Общество [Текст] / П. А. Сорокин. — М. : Политиздат, 1992. — С. 218.

10. Малес Л. В. Вивчаючи тексти культури. Соціокультурний аналіз як пізнавальна стратегія соціології [Текст] : монографія / Л. Малес. — К. : КІС, 2011. — С. 42.

11. Иванов Д. В. Парадигмы в социологии [Текст] / Д. В. Иванов. — Омск : ОмГУ, 2005. — С. 5.

12. Каган М. Философия культуры [Текст] / М. Каган. — СПб. : Петрополис, 1996. — С. 19.

13. Кирдина С. Г. Социокультурный и институциональный подходы как основа позитивной социологии в России / С. Г. Кирдина // Социс [Электронный ресурс]. — 2002. — № 12. — Режим доступа : <http://www.isras.ru/files/File/Socis/2002-12/Kirdina.pdf>.

14. Еволюція етосу юриста в Україні (історичний та соціальнопсихологічний нарис)... — С. 195.

15. Шипунова О. Д. Коммуникативная стратегия интеллектуальной доктрины / О. Д. Шипунова // Коммуникативные стратегии информационного общества [Текст] : труды IV Междунар. науч.-теор. конф. — СПб. : Политехн. ун-т, 2011. — С. 9, 10.

O. Sushyi

THE ISSUES METHODOLOGY OF SOCIO-CULTURAL PARADIGM OF PUBLIC ADMINISTRATION: FROM CAUSALITY TO CONTEXTUALITY

The theoretical and methodological bases of socio-cultural methodology as well as its potential as matrix of public and policy processes are considered. Recent tendencies of the modern social science evolution have been identified as transition from causal to contextual cognition, from narrow disciplinarity to interdisciplinary. The program of research into public administration which is based on the mechanism of psychological, sociological and cultural regulation as systemic factors of new social realities is given.

Key words: public administration, contextuality, interdisciplinary, socio-cultural analysis.